

יום חמישי | 10.03.2022

18:00: יין חם, התכנסות ורישום
18:30: ברכות ודברי פתיחה: יו"ר הכנס, איה זיידל; יו"ר המכון

19:50-18:40: מושב פתיחה

"ימבוא לבדידות": שיחה פסיכואנליטית-פילוסופית על בדידות
יו"ר: ג'יזל ורד

"לא טוב היות האדם לבדו", האמנם?
מרצה: פרופ' שי פרוגל

כבר ספר "בראשית" מוציא שם רע לבדידות ומי שעושה זאת הוא לא פחות מאלוהים, שקובע באופן חד-משמעי ש"לא טוב היות האדם לבדו". אך, לפחות מנקודת מבט פילוסופית, קביעה זו נשמעת מפוקפקת; מיטב הפילוסופים משוכנעים שהבדידות דווקא חיונית להתפתחות מיטבית של האדם. ההרצאה טוענת שאף הפסיכואנליזה רואה בהכרה בבדידות האדם מפתח לחיים אנושיים יותר, שפירושם חיים חופשיים ומספקים יותר.

"לא תארתי לעצמי שהבדידות היא שער חשבתי, קיר!"*
מרצה: פרופ' עפרית ברמן-שפירא

ההרצאה תעסוק במושגי היסוד בחשיבתה של קליין בנוגע לבדידות ובאלו של וויניקוט בנוגע ליכולת להיות לבד. המעבר בין הבדידות כרע/טוב שהוא בחזקת "הכרחי" לקיום האנושי ליכולת להיות לבד עם עצמנו, שמהותה יצירתיות - מתאפשר בזכות תהליך האבל.
* יהודה עמיחי

20:15-19:50: הפסקה וארוחת ערב קלה

מכון תל אביב לפסיכואנליזה בת זמננו
Tel Aviv Institute for Contemporary Psychoanalysis

מכון תל אביב לפסיכואנליזה בת זמננו פותח שעריו ומזמין לכנס השנתי של המכון

Sigalit Landau, Salted Lake | photo: Yotam From

בדידות

בפסיכואנליזה ומעבר לה

פסיכואנליטיקאים ואנשי רוח ואמנות מהמכון ירצו וישוחחו על פניה השונים של הבדידות, ויארוחו את האמנית סיגלית לנדאו

10-11 במרץ 2022

השתתפות: אורחים: 380 ש"ח | חברי המכון ותלמידי תוכניות ההכשרה של המכון: 340 ש"ח.

הרשמה ותשלום

חברי מכון: בקישור זה | אורחים: בקישור זה

הכנס ייערך בתיכונט, שושנה פרסיץ 3 תל אביב יפו

הכנס מלווה בתצוגת אמנות: מתווה לדיסקרטיות באוצרותה של דורית רינגרט

20:15-21:45: מושב שני

בדידותו של הפסיכואנליטיקאי

יו"ר: ד"ר יורם בן יעקב

שחנ"ש על בדידות בין שני זרים: האנליטיקאי והאנליזנד

בגוף אחד

מרצה: עמנואל עמרמי

ההרצאה תציג את ממד הבדידות בהתמקמותו הקיומית של האנליטיקאי, הנובע מעצם היותו אנליזנד נצחי; ומכמיהתו הבלתי מסופקת להבנת האחר. כמיהה זאת מעלה, בין השאר, את שאלת גבולות ההבנה הבין-אישית או, במילים אחרות, אי-ההבנה ללא גבול שהיא חלק בלתי נפרד של הקשר הלא ניתן להפרדה עם האחר. המסקנה ש'טוב והכרחי היות האנליטיקאי לבדו, אבל אינו לבדו בין כה וכה' תיבחן בתלת-שיח בין עמנואל האנליטיקאי והאנליזנד וברב-שיח עם ד"ר יורם בן יעקב ועם הקהל.

יום שישי | 11.03.2022

09:00-08:30: התכנסות וקפה

10:30-09:00: מושב שלישי

בדידות בראי היצירה והטרנספורמציה הנפשית

יו"ר: הדר קמפינסקי-שוויצר

מבט פסיכואנליטי על הבדידות בעבודותיה של סיגלית לנדאו

מרצה: חני בירן

מוטיב המלח הוא מוטיב מרכזי אצל האמנית. ההרצאה תעסוק

בחיבורים האסוציאטיביים הנוצרים דרך הצבע הלבן המסמל טוהר וניקיון, עיקור החיים, קור של שלג ועיוורון לבן. מוטיב המים והעבודות השקועות במים יאפשרו נגיעה בלא מודע שבנפש האדם. בהרצאה אנסה להצביע על העבודות של סיגלית לנדאו כמפליאות להביע את בדידותו של האדם.

בדידות: לא מה שחשבנו (על מה שלא חשבנו)

מרצה: סיגלית לנדאו

תחנות, ניסוחים, ניתוח לא מילולי של יצירות במטוטלת - בין רעיון (א) חברתי למעשה דחוף בספירה הציבורית.

10:30-12:15: מושבים מקבילים

"ביחד ולבד": קבוצות שיח על בדידות בקליניקה ובתיאוריה

יו"ר: אילנה מישאל

1. נוסטלגיה, בדידות, ומה שביניהן

מרצים ומנחים: גדית אוריין וד"ר גד בן שפר

2. אמנות הדיסקרטיות

מרצות: מיכל היימן, ד"ר גילה עפר, דורית רינגרט

מנחה: ד"ר גילה עפר

3. מבדידות טראומטית לבדידות עם תקווה

מרצה: ליאת ורהפטיג ארן | מנחה: שרי ציבולסקי

4. בדידות במסתורים נפשיים

מרצה: ד"ר דורית ידיד | מנחה: מיכל חזן

5. פנומנולוגיה של בדידות: עיון פסיכואנליטי במחזה

Rockbye (נד-נד) מאת סמואל בקט

מרצה: ד"ר ציקי כהן | מנחה: ד"ר שלומית ידלין גדות

ועדת ההיגוי של הכנס

איה זיידל (יו"ר), ד"ר יורם בן יעקב, דורית לוין, שלומית מאיר, אילנה מישאל ופרופ' רות ראופמן

"מרחב פתוח לבדידות" - מרחב יצירתי פתוח לביטוי הקהל

"בדידות בשבילי היא...". המשתתפים יוזמנו לתת ביטוי לחוויית הבדידות עבורם - בקו ובצבע, במילה או במשפט. התוצרים יאספו כמיצב במהלך הכנס ויתרמו לשיח במליאת הסיום. **תכנון, עיצוב והקמה:** מיכל יקיר ודיצה משולם.

ועדת גלריה

דורית רינגרט, מיכל היימן וד"ר גילה עפר

סיגלית לנדאו, דיפטיך מתוך הסדרה: Neon Heaters, 2008

6. יציאה מגלות הבדידות לחירות: בדידותן של נפגעות תקיפה מינית ובדידותן הכפולה של נשות מקצוע שבהיסטוריה האישית שלהן פגיעה מינית בילדות

מרצה: לי-את פרי לרר | מנחה: פרופ' עפרית שפירא-ברמן

7. בדידותנו ביקום הפרוורטי

מרצה: ד"ר אורנה ראובן | מנחה: עמנואל עמרמי

8. מילים שמנסות לא לגעת - בדידות במפגש עם מטופל בעל

קווים פסיכויים

מרצה: אודי רוזנטל | מנחה: רות לביא

12:45-12:15: הפסקת צהריים וארוחה קלה

14:00-12:45: מושב מסכם

שיחה רפלקטיבית על בדידות

יו"ר: אורנה קיסלסי

איה זיידל ופרופ' רות ראופמן תשוחחנה עם הקהל ועם **אליס בוראס ונעמי ברונפמן הולר**, מקבוצת המייסדים של המכון, על הכנס ועל בדידות במעגל החיים, במקצוע, בתהליכי ההכשרה ובעולם הפסיכואנליטי.

הרשמה ותשלום

חברי מכון: [בקישור זה](#) | אורחים: [בקישור זה](#)

הכנס יתקיים בהתאם להנחיות משרד הבריאות. במקרה של ביטול בשל מגבלת התקהלות, התשלום יוחזר במלואו

[לדברים בכנס לחצו כאן](#)

← [תקצירי מושבים מקבילים](#)

מושבים מקבילים | תקצירים

נוסטלגיה, בדידות ומה שביניהן

מרצים ומנחים: גדית אוריין וד"ר גד בן שפר
במושב נחקר עם המשתתפים את הקשר שבין נוסטלגיה לבדידות, באמצעות דוגמה מהשנה השישית של טיפול שבה המפגשים השבועיים בקליניקה הם לפרקים, הקשר הבינאישי היחיד בחיי המטופל. המושב יעבור כסדנה בה נשתמש באסוציאציות של המשתתפים לחומר הקליני ובחוויה האישית שלהם של מצבי בדידות ונוסטלגיה, כדי לחשוב מחדש רעיונות של קליין (1963) ושל וויניקוט (1958) המתייחסים לבדידות.

אמנות הדיסקרטיות

מרצות: מיכל היימן, ד"ר גילה עפר ודורית רינגרט
מנחה: ד"ר גילה עפר
כיצד שלוש נשים - שתי אמניות ופסיכואנליטיקאית אחת - שומרות על דיסקרטיות? כיצד אכתוב/אציג דבר שיהיה שלי ולא רק שלי? דיסקרטיות, פירושה המילוני הוא שמירה בסוד, חשאיות, בעיקר בנושאים רגישים. סודיות, יש בה נדיבות, הגנה, אבל דיסקרטיות גם יכולה להשאיר אותך בודדת, ולהשאיר גם את האחרת בודדת. דיון זה שלנו מדבר על בינתחומיות. מתוך פרישת מסעה הפרטי של כל אחת מאיתנו בעבודתה/יצירתה, נתבונן באפשרות לייצר דיסקרטיות, ובחויית בדידות העשויה להיווצר לנוכח האחרת. נשוחח, כך שלא נהיה עלומות אחת לשנייה, כך שהנסתר והנגלה יהיו נהירים יותר, כך שיהיה כאן תהליך של התקרבות עם שמירה על המיוחדות של כל אחת (Positive Solitude).

מבדידות טראומטית לבדידות עם תקווה

מרצה: ליאת ורהפטיג ארן | **מנחה:** שרי ציבולסקי
בהרצאה אפתח את הקשר בין טראומה לבדידות. אתאר מטופלים שעברו טראומה, שנלכדים עם המטפל ב"הזדהות הדדית עם התוקפן", המשחזרת "בדידות טראומטית". אמחיש בעזרת ויניטה

וסיפור של הרמן הסה כיצד מגע עם תוקפנות של המטפל והמטופל אפשר טרנספורמציה לבדידות עם תקווה ואינטימיות.

בדידות במסתורים נפשיים

מרצה: ד"ר דורית ידיד | **מנחה:** מיכל חזן
ההרצאה תדון בבדידותם של מטופלים הפונים למסתור נפשי. מטופלים אלה נסוגים מיחסים אמיתיים אל מעין מחסה של ניתוק מהזולת ומעצמם, היוצר אשליה חלקית של מוגנות. תחושה זו מביאה להקלה זמנית, אך זו מושגת במחיר של בידוד, סטגנציה, נסיגה וצמצום. הקושי בעבודה עם מטופלים אלו מתבטא בחוסר הנגישות אליהם ביחסי ההעברה. אתגר זה יידון בהרצאה ויודגם בחומר קליני.

פנומנולוגיה של בדידות: עיון פסיכואנליטי במחזה Rockaby

(נד-נד) מאת סמואל בקט

מרצה: ד"ר ציקי כהן | **מנחה:** ד"ר שלומית ידלין-גדות

Everywhere I go I find a poet has been there before me
(Sigmund Freud)

בדיוניה בתופעת הבדידות, הספרות הפסיכואנליטית התמקדה לרוב בפרספקטיבה האטיולוגית, זו המתחקה אחר הסיבות שמחוללות חוויות של בדידות. במושב הנוכחי אנסה להתמקד בפנומנולוגיה של הבדידות, כלומר, בתיאור התחושה, הרגש והחוויה של האדם הבודד. אעזר במחזה Rockaby מאת סמואל בקט על מנת להדגים כיצד מנקודת מבט פנומנולוגית ופסיכואנליטית, חווית הבדידות איננה אירוע סטטי אלא תהליך מתמשך של נסיגה פנימית, התדלדלות, הסתיידות ולבסוף איון נפשי. ייחודו של המחזה טמון באופן שבו הוא מנסה לעורר בקורא/צופה את חוויית הבדידות מ"בפנים", כתחושה אסתטית בלשונו של מלצר, המפציעה, מחוללת, ומניעה את התודעה. ההרצאה תשלב הקרנה של קטעי וידאו מההצגה וקטעים מהמחזה.

מילים שמנסות לא לגעת - בדידות במפגש עם מטופל בעל קווים פסיכוסטיים

מרצה: אודי רוזנטל | מנחה: רות לביא
תיאור מהלך של תנועה באנליזה, מהתחפרות בפנטזיות התמזגותיות שהעלו חרדות פסיכוטיות, למגע עם צורך בקשר רגשי. הפנטזיות שלכאורה נועדו להגן מפני תחושת נפרדות ובדידות דווקא יצרו חווית ניכור וכמובן בדידות קשה. התחלת תהליך של רפלקציה עזרה למטופל להתחיל להיות במגע עם עצמו ואיתי.

הרשמה ותשלום

חברי מכון: בקישור זה | אורחים: בקישור זה

הכנס יתקיים בהתאם להנחיות משרד הבריאות. במקרה של ביטול בשל מגבלת התקהלות, התשלום יוחזר במלואו

Sigalit Landau, Salted Lake | photo: Yotam From

יציאה מגלות הבדידות לחירות: בדידותן של נפגעות תקיפה מינית ובדידותן הכפולה של נשות מקצוע שבהיסטוריה האיטית שלהן פגיעה מינית בילדות

מרצה: לי-את פרי לרר | מנחה: פרופ' עפרית שפירא ברמן
ג'ודית הרמן (Herman, 1981) כותבת:

"No one knows better what it means to be an orphan, to be driven too soon from one's home, to live as an outsider, to feel like an exile in normal society."

זאת חווית הגלות שגוזרת בדידות תהומית מהשבר והאימה בעולמה של הילדה שנפגעה מינית בילדותה. חומת בדידותה נבנתה על ידי סודות, בושה, אשמה, וחוויות רגשיות בלתי נסבלות שלא יכלה לחלוק עם איש ואפילו עם עצמה, ואלו הם סורגי כלא הבדידות. פצעים נפשיים שהפכו לסודות ולהתכמסויות נפשיות שהפכו לחומת חוסמות חיים. בעבודתי הקלינית וכן המחקרית אני פוגשת נשות מקצוע שלהן היסטוריה של פגיעה מינית בילדותן ומחוייתן עולה קול חזק של חווית בדידות כפולה בשל התיוג והפתלוגיזציה של פגיעות מיניות. בהרצאה ארצה לפרוס את מחשבותיי התיאורטיות ולהביא את קולה ואולי קולן של נשים נוספות, ולסייע בהפחתת מסך הבושה וההסתרה על מנת להיחלץ מהבדידות הנוראית.

בדידותנו ביקום הפרוורטי

מרצה: ד"ר אורנה ראובן | מנחה: עמנואל עמרמי
נקודת המוצא להרצאה היא תחושת בדידות עמוקה, באנליזה בה הלכנו ושקענו במעמקי הפרוורסיה. ביקום בו שלטו ביטול ומחיקה, לימדתי את עצמי לחיות בסוד מאחורי גבן, לבדי. אך בעודי משתפת פעולה עם החייאת יחסי האובייקט המאיינים בהעברה ובהעברה הנגדית, התחוללה תנודה פנימית מפתיעה, ועמה הזמנה להיפגש מעברו השני של הייאוש. ההרצאה תכלול הדגמות מתוך האנליזה, אשר ימחישו את חוויית הבדידות והתמורות שהתחוללו בה.